

”Door” behandelen op de
intensive care

W.E.S. symposium
Rotterdam
10 maart 2011



Rik Gerritsen, intensivist



Doorbehandelen op de IC

Doorbehandelen op de IC

**Ik stop nooit met
behandelen !**

Doorbehandelen op de IC

**Ik stop nooit met
behandelen !**

Wel met
levensverlengende
behandelingen

Doorbehandelen = kiezen

Kiezen = Ethiek

Ethiek



Ethiek is voor
mietjes



Definitie

- Ethiek is de systematische reflectie op waarden en normen onderliggend aan ons handelen

- ©Prof.M.Verkerk



Normen en Waarden

- Normen zijn voorschrijvend en verplichtend
 - Persoonlijke normen
 - Professionele normen
 - Publieke normen
- Waarden zijn idealen en nastrevenswaardig
 - Zelfredzaamheid van de patiënt
 - vertrouwen



Ethiek



Waarom Ethiek op de IC

- Intensive care geneeskunde is het maken van keuzes, de hele dag door.
- Ethiek probeert de keuzes te analyseren, onderbouwen en te rechtvaardigen
- INTENSIVE CARE = ETHIEK



Ethiek



Ethische Top Vijf

- Withholding
- Withdrawal
- Wie besluit wat
- Triage en weigering
- Inzet dure therapieën

FUTILITY



Futility

- Een futele actie is een actie die nooit het door de actie beoogde doel zal bereiken, hoe vaak ook herhaald.
- Futilis = lekkend
 - Dochters van Danaus water halen in een zeef



Futility

- Medisch zinloos handelen \neq
zinloos medisch handelen



Sharon ≠ Sharon



Basisprincipes

- Autonomie
- Goed doen
- Niet schaden
- Gerechtigheid
 - proportionaliteit



Autonomie

- Het recht om keuzes te maken of te laten maken.
 - Ook “slechte” keuze is keuze



Autonomie

- Recht om behandeling te weigeren,
Maar niet om behandeling af te dwingen

Autonomie

- Recht om behandeling te weigeren,
Maar niet om behandeling af te dwingen

Medische beslissing door
professionals

Basisprincipes

- Autonomie
- Goed doen
 - Wat is goed ?



Basisprincipes

- Autonomie
- Goed doen
- Niet schaden



Basisprincipes

- Autonomie
- Goed doen
- Niet schaden
- **Rechtvaardigheid/proportionaliteit**

Gerechtigheid

- Alle mensen dezelfde kansen en criteria
- Proportionaliteit
 - Inspanning staat in verhouding tot resultaat
 - Individueel
 - maatschappij



Doorbehandelen op de IC

Alle ethische basisprincipes aan
de orde

Doorbehandelen op de IC

Alle ethische basisprincipes aan
de orde

- Autonomie

Doorbehandelen op de IC

Alle ethische basisprincipes aan
de orde

- Autonomie
- Goed doen en niet schaden
- **Gerechtigheid**

Doorbehandelen op de IC

Alle ethische basisprincipes aan
de orde

- Autonomie
- Goed doen en niet schaden
 - IC behandeling “kost” veel

Doorbehandelen op de IC

Wie beslist wat goed en wat schadelijk is ??



Stop-o-meter

Doorbehandelen op de IC

Wie beslist wat goed en wat
schadelijk is ??

Professionals !!



Doorbehandelen op de IC

...eslist wat goed en wat
...hadelijk is ??

...ionals !!

Wees bewust van je
eigen paradigma



Professionals

- Alle behandelaars moeten het eens zijn
 - Optimist heeft laatste woord



Professionals

- Alle behandelaars moeten het eens zijn
- Verpleegkundigen zijn ook behandelaars
 - Vaak er eerder uit dan medici



Doorbehandelen op de IC

Behandeling stopt nooit !
Alleen levensverlengende
handelingen stoppen

~~ABSTINEREN~~

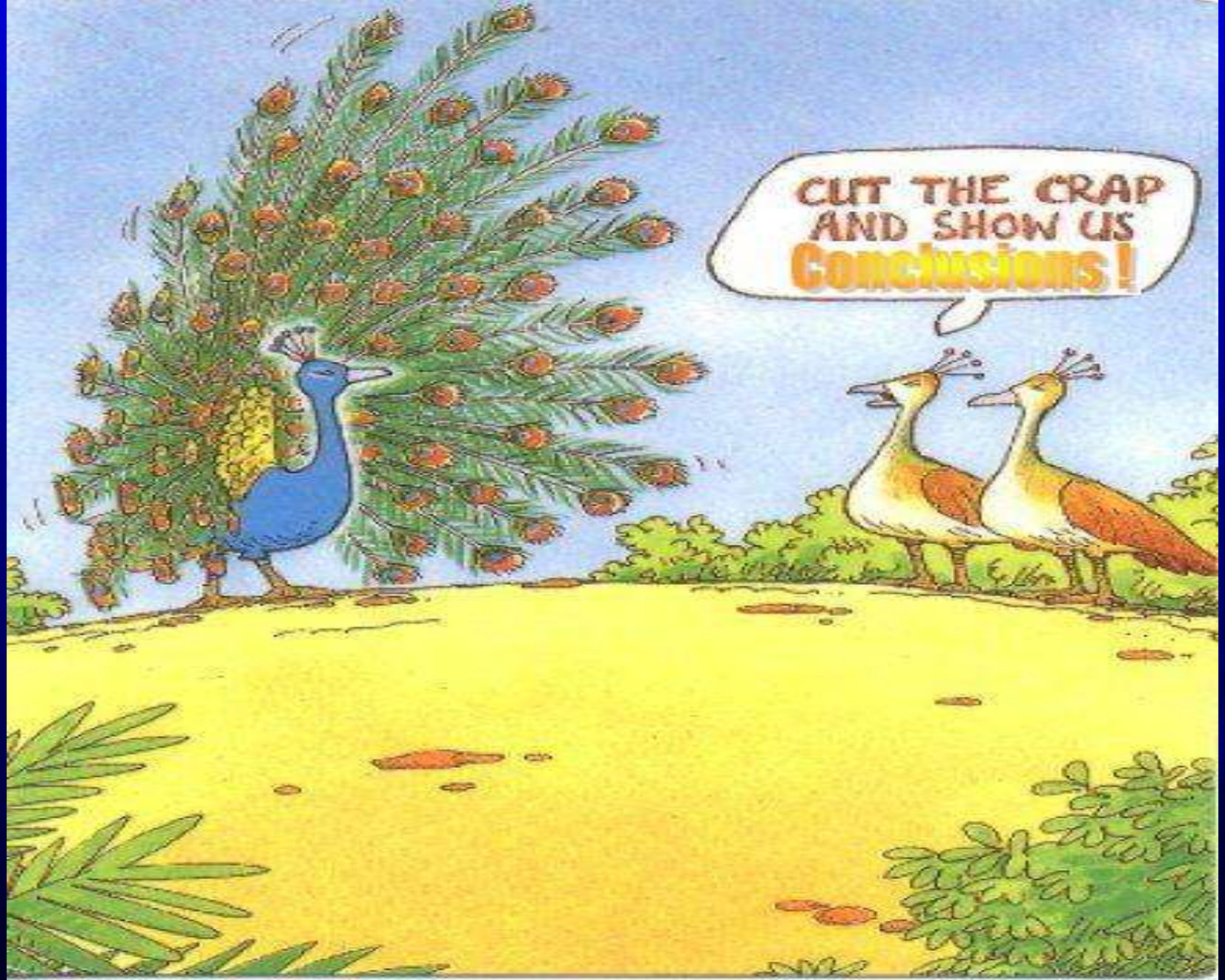
Familie en naasten

- Beslissen is een proces
- Familie meenemen in proces
- Informeren en overtuigen
(*Seeking consensus without asking permission.*)
 - Géén toestemming vragen
 - Beslissen geeft verantwoordelijkheid
 - Onderzoek loopt

Familie en naasten

- Wat als er een conflict ontstaat:
 - Tussen behandelaars
 - Familie wil door, behandelaars willen stoppen
 - Familie wil stoppen, behandelaars willen door

- Soms eindig je waar je met z'n allen niet wil zijn.



CUT THE CRAP
AND SHOW US
Conclusions!

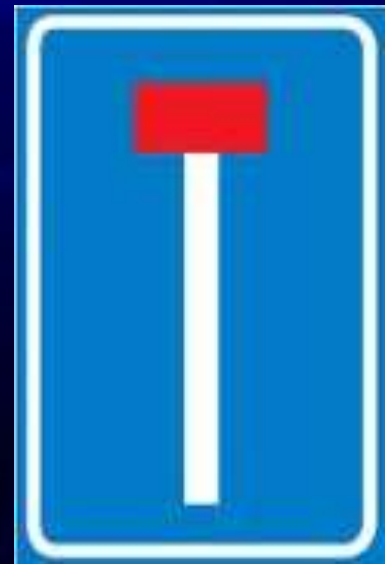
Doorbehandelen op de IC

Conclusies:

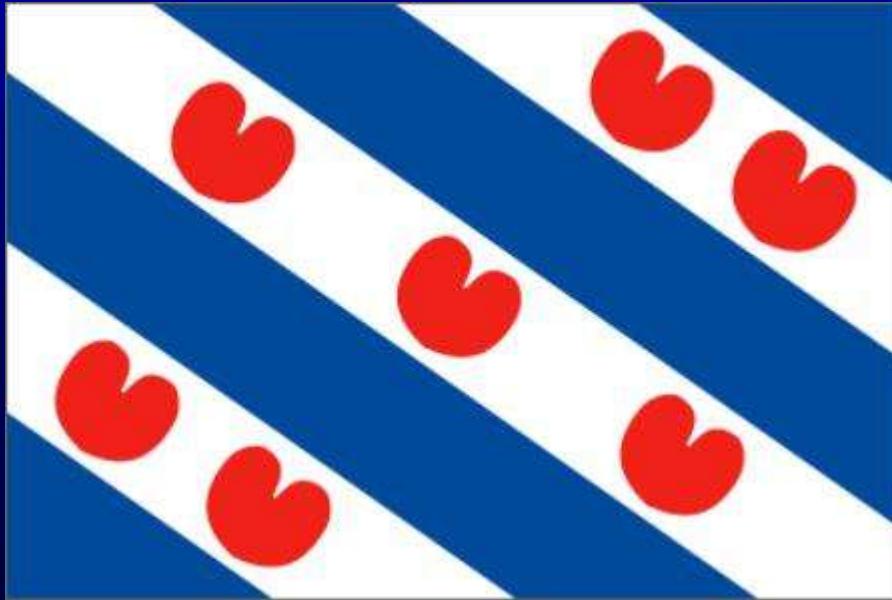
- IC behandeling stopt nooit
- Moeilijke medische en ethische afweging
- Gebruik basisprincipes
- Team unaniem
- Familie meegenomen, geïnformeerd over afwegingen en dilemma's
- Uiteindelijk medische beslissing

Doorbehandelen op de IC

Doorbehandelen
kan tijdelijk,
Stoppen maar één
keer !



Dank voor uw aandacht



Oant sjen !